

ARADIA

Onor.
Biblioteca Palatului Cultural

ARAD

Cotidianul Banatului
și al Graniței de Vest

Director:
C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:

Pentru țărani Lei 1800
Autorități și comercianți . . . Lei 3000
Instituții și întreprinderi . . . Lei 6000

PROPRIETAR: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice
„Dacia Traiana” Suc. T-90ara

Inserție la T-1b, S. III, sub Nr. 69/1938

CONT. C. E. C. 85,541

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
Timișoara I

Str. Lenau Nr. 4.

Telefoane:
Direcția 47-83
Administrația . . . 47-83
Redacția 14-69
Tipografia 14-69

Arad
Str. Ec. Teodoroiu 4, tel. 27-97

Americanii se așteaptă să fie bombardați cu „V. 1.”

Amsterdam, 13. (DNB). — Agenția germană de informații Reuter, își exprimă temerea bazată pe opinia experților britanici, că este cu puțință ca arma germană dispune de o bombă război cu efectul distrugător cu mult mai mare decât arma „V. 1”. În care sursă această armă nouă va fi folosită și în luptele de pe fronturi, trebuie să se dovedească prin experiență.

Correspondenții ziarelor neutre anunțând din Filadelfia, că și populația de pe coasta Atlanticului a Statelor Unite, este îngrijorată dacă nu va fi expusă într-o măsură mai mare la efectul distrugător al armelor noi. Experții militari au declarat că toate teoriile balistice clasice sunt incorecte și pentru bomba zburătoare nu există în principiu nici o limită de distanță.

„USA AUSTRALIEI” DELA LONDRA DISTRUSA DE „V. 1”

București, 13. S. P. P. transmite: O telegramă din Stockholm află că după cum se anunță radio Londra „V. 1”, a căzut pe orașul mai frumoasă șosea dintre Harring și City distrugând complet Casa Australiei.

Despre celelalte pagube și victime produse în Anglia de Sud de continua traficul de erii, se dau amănunte de un comunist al Ministerului Agrarului transmis de radio.

PRIMELE FOTOGRAFII ALE ARMEI „V. 1”

Berlin, 13. (E. P.) Sute de mii de fotografii au văzut ieri cea dintâi fotografie a legendarului „V. 1” în ultimul număr al revistei „Berliner Illustrier”. Ei au stabilit cu regret că fotografia provine din sursă oficială germană din ziarul englez „Daily Express”.

ALEGERILE PREZIDENTIALE DIN AMERICA N'AU NICI O IMPORTANȚĂ PENTRU EUROPA

Berlin, 13. (Rador). — Alegerile prezidențiale din America de Nord și reșterea d-lui Roosevelt ca președinte are nici o importanță în deosebi ce privește politica Europeană.

SPITALE, ALTE INSTITUȚII SANITARE, TREI ORFELINATE ȘI ALTE OBIECTIVE NEMILITARE BOMBARDATE LA MÜNCHEN

Berlin, 13. (Rador). — Despre atacul de noapte întreprins de aviația nord-americană Marți dimineața contra orașului München, se comunică din sursă autorizată că avionul și-a aruncat bombele la o vizibilitate foarte rea la întâmplare asupra carterelor de locuit, astfel că au fost lovite și alte 8 spitale și clinici, precum și o clinică, un spital pentru boli nervoase, un spital pentru ginecologie, câmpul sanitar al orașului, trei orfelinate, precum și numeroase alte clădiri publice.

SCHIMB DE PRIZONIERI ÎNTRE GERMANIA ȘI ANGLIA

București, S. P. P. transmite: O telegramă din Lisabona anunță că în port au sosit pe bordul unui pachebot circa 950 germani din Africa de Sud, care urmează să fie schimbați cu englezi aduși din Germania.

Fotografia engleză e luată noaptea și arată prin urmare în cea mai mare parte un cer întunecos, presărat de mici corpuri luminoase. După titlul original luat din „Daily Express” ar fi vorba de proiectile „V. 1” sburând spre Londra.

EFFECTUL „V. 1” ASUPRA BURSEI DELA LONDRA

Berlin, 13. (D. Z.) — Ziarul „Financial News” expune în mod detaliat efectele atacurilor „V. 1” asupra funcționării bursei dela Londra. La 17 Iunie s'au încheiat încă 37.614 tranzacții la bursa dela Londra, iar 28 Iunie numai 2317. Afară de bursă comerțul întâmpină cele mai mari dificultăți. Și în circulația cu bursele de provincie și mai ales cu agenții de vânzări din provincie, s'au produs tulburări prin atacurile

Evreii influențează guvernul suedez în favoarea Moscovei

OSLO, 13. (Rador) Vorbind în fața unei adunări populare, profesorul Hanke a declarat că majoritatea covârșitoare a poporului este hotărâtă contra bolșevismului și dacă s'ar ivi cazul ca forțele bolșevice să se apropie de țară, poporul întreg va lupta contra pericolului. Norvegia știe că anglo-americani mînt atunci când susțin că luptă pentru interesele popoarelor mici, tot așa cum a mîntit și președintele Wilson din răz-

boiul mondial trecut. De fapt anglo-americani nu fac altceva decât deschid porțile Europei pentru bolșevism. Ziarul norvegian „Aften Posten” scrie că atitudinea curioasă a Suediei față de aceste probleme, care se manifestă într-o ostilitate față de Finlanda, e determinată de evrei, cari fiind susținători interesele Moscovei au influențat și guvernul suedez pentru scopurile lor.

SEMNALE DE ALARMA A. P. IN VARFURI DE CATARG

Pentru a se mai putea lucra în Cetatea Londrei s'a introdus acolo, după cum scrie „Daily Mail” un sistem special de alarmă. Pe clădirile mai înalte s'au instalat cataraguri de vas pe care se ridică un coș, de câte ori se apropie primejdia. Mai sunt atunci 2 minute pentru a se adăposti. Acia cari lucrează în etajele superioare nu mai au timp să se pogoare în pivniță, dar se pot arunca la pământ ca să nu fie răniți de schije. După cum scrie presa din Londra, la un adăpost adânc, pus la dispoziția publicului între timp de ministrul de interne dl Morrison, se cere o autorizație specială, care e foarte greu de obținut.

D. Wallace crede că Statele Unite vor avea după război de export în Rusia și China

ZÜRICH, 13. (Rador) Vicepreședintele Statelor Unite d. Wallace, care s'a întors acuma din China lui Ciank Kai Shek, a declarat că pentru producție industrială a Statelor Unite, Uniunea Sovietică și China vor fi un deșeu sigur după război. Dl Wallace caută să amelioreze cu această declarație cele expuse

de dl Erio Johnston președintele Camerilor de Comerț din St. Unite, care după recena vizită la Moscova s'a exprimat foarte pesimist privitor la posibilitățile de a plasa produsele industriale americane în Uniunea Sovietică după acest război.

Mișcări revoluționare cu caracter comunist în toată America Centrală și de Sud

AMSTERDAM, 13. (DNB). — După cum se anunță din Washington, că în mai multe state din America Centrală,

precum și în America de Sud mișcările revoluționare sunt urmările unei agitații comuniste, Ambasada ștaului Co-

Calmul relativ care a domnit ieri în Răsărit, n'are nici-o însemnătate Dunăburlul e scopul imediat al Sovietetelor

BERLIN, 13. (DNB) Situația pe frontul din Răsărit este caracterizată de continuarea marilor lupte defensive în cunoscuțele centre nevralgice din cari sectorul Wilna și-a păstrat mai departe însemnătatea cea mai mare. Dar și la Vest de Baranovici, la Vest de Lida și la Sud-Vest de Dunaburg, sunt în curs grele lupte defensive. Scopul operațiv al ofensivei sovietice este de a străpunge principalele linii defensive germane, precum și cucerirea orașului Dunaburg. Apărarea germană a oprit până în prezent toate atacurile sovietice căzând inamicului pierderi extrem de sângeroase. Luptele eroice date de garni-

zoană Wilnej la Sud-Vestul orașului merită o atenție deosebită. Calmul relativ ce a domnit ieri pe teatrul de luptă din Răsărit nu are însă nici o însemnătate deoarece se prevăd încă mari lupte grele pentru viitorul cel mai apropiat. Sovieticii concentrează mari forțe atacatoare atât în regiunea Dunaburg, precum și la Vest de Kowel. Ceeace privește pregătirile ofensive ale sovieticilor în regiunea Kowel în Berlin, se atrage atenție asupra posibilității că sovieticii pot să încerce să extindă operațiunile mari ofensive din direcția Kowel și asupra frontului sudic din Răsărit, care până în prezent nu a înregistrat nici o acțiune mai mare. Comandamentul suprem german fi-

lumbia în Washington a confirmat, că președintele statului, d. Lopez și guvernul său au fost luați prizonieri de membrii mișcării revoluționare în provincia Marino din sudul țării. Poliția a reușit însă să elibereze pe președintele de stat și pe membrii guvernului, cari s'au reințors în capitală.

În statul Nicaragua, sunt deasemenea dezordini la ordinea zilei și guvernul a dispus arestarea unui număr mare de politicieni disigenți.

Din Honduras se anunță grele lupte pe străzi, unde în urma ciocnirilor demonstranților cu poliția au fost mulți morți și răniți.

Asemenea evenimente sângeroase se anunță și din Guatemala.

BUCUREȘTI, 13. — S.P.P. transmite: După cum se află din Lisabona, conform unei știri sosită din Rahata președintele republicii d. Alfredo Lotez și membri guvernului său, care fuseseră arestați de un grup de ofițeri rebeli cu ocazia manevrelor din regiunea Varina din Columbia de sud, au fost eliberați de un grup de devotați ai Guvernului.

ALIAȚII AU CONCEDIAT PANA ACUM 1800 PROFESORI UNIVERSITARI ITALIENI

MILANO, 13. (DNB) Se anunță din Roma că în urma acțiunii de curățire a vieții publice în Italia ocupată de aliați au fost concediați până în prezent 1300 funcționari din administrația Romei precum și 1800 profesori universitari. Acțiunea de curățire urmează să se facă conform principiilor stabilite de Contele Sforza, dar autoritățile anglo-americane dispun după capul lor și nu se interesează de intențiile autorităților italiene înscăunate de ele.

CINE A PIERDUT MAI MULȚI SOLDAȚI ENGLEZII SAU AMERICANII?

Amsterdam, 13. (Rador) — Nici Anglia nici Statele Unite nu mai sunt în stare să ascundă pierderile lor enorme suferite în decursul luptelor pe frontul invaziei. Ultima manevră a propagandei aliate spre a camufla adevărul este că presa americană scrie despre marile pierderi ale forțelor britanice și a trupelor canadiene, până când presa londoneză scrie despre pierderile sângeroase ale trupelor americane. În ultima analiză rezultatul este acelaș, dar adevăratele pierderi ale aliaților înțrec și cele comunicate de zărele lor cele mai pesimiste.

nând cont și de această posibilitate a luat măsurile necesare pentru întâmpinarea unei eventuale ofensive sovietice și în sectorul sudic.

BERLIN, 13. (Rador) — La Dunaburg germanii au înaintat și au ocupat unele localități mai mici. Inamicul a atacat și a vrut să ocupe orașul Dunaburg însă armata germană a respins toate atacurile inamice. La Vilna au fost numai atacuri locale. Ziua de Marți a fost mai liniștită însă germanii cred că inamicul se ocupă de un atac mai masiv întrucât se fac concentrări de trupe în aceste regiuni. Din partea armatei germane s'au luat convenite măsurile

HOTARE

O întâmplare și nu din cele mai feroce, a făcut să-mi port pași peste șipotele repezi și reci, peste culmi golașe și prin pădurile din regiunea carpatică a Mehedințului. Gândul mi s'a furigat cu ani în urmă, când prin aceste păduri, sus de tot pe culme, șerpuia un hotar, des de parte și de alta cu poteci bătute, pe cari se strecurau patrulele de grăniceri a două regate. Coborai atunci, pe valea Cernei și nu știai de ce mai trebuia să te oprești la Orșova și la Vârciorova. Să-ți infățiezi sorisorile de drum, pentru ca să poți face în continuare o călătorie pe pământul aeluiaș neam.

Vremea s'a scurs și odată cu evenimentele, hotarele s'au prabușit, istoria ștergând de data aceasta o mare nedreptate.

Există atunci un hotar cu opreliști, măcar oficial stabilite și recunoscute, din cari azi nu mai e decât o normală despărțire administrativă între două județe ale aceleiași țări. Opreliștea a încetat abia acum un sfert de veac și ar fi absurd să se creadă și mai ales să se spună că legătura între Banat și Țara Românească aici începe. Odată cu Austria împinseseră acest hotar, de pe culme până pe malurile Oltului, cuprinzând întreg Banatul Olteniei. „Iancu Vodă Corvinul” era nu numai Comite de Timișoara dar și Ban de Severin. Dar mișcarea aceasta politică a hotarelor n'a avut prea mare influență asupra legăturilor dintre bănățeni și olteni. Aceste legături continuau să se facă, neglijând hotarele și continuând o situație firească stabilită între două provincii locuite de membrii aceleiași comunități etnice.

Indemnări Timișorene

URMĂRILE CONCUBINAJULUI...

Bombardamentele din ultima vreme, prin moartea neașteptată pe care au semănat-o din cer, au deschis o serie de probleme întru a căror soluționare ar trebui să-și dea mâna toți cei care au competența s'o facă.

S'a constatat astfel, mai ales în lumea ceferistă, că o seamă de oameni trăiesc în concubinaj, nu din teama de a se cununa îndeplinind formele legale, ci dintr-o caracteristică neglijență și amânare de azi pe mâine.

Concubinajul poate fi însă de multe ori însă nefast, mai ales în vremuri excepționale, când nu știi fiecare clipă aduce.

Am văzut astfel o femeie, care în afară de plângeră bărbatului mort sub dărmăturile unui atelier C. F. R., nu uita să se vaite și de soarta ei, întrucât deși trăia cu cel care fusese omorât, de mai bine de 10 ani, în care timp muncind amândoi și-au construit o casă, nefiind cununată, acum rămâne și fără pensia pe care putea s'o capete și fără casa pentru care își sângerase și ea mâinile.

Sunt situații tragice care se pot întâlni.

Dacă oamenii sunt neglijenți, dacă unii din ei nu vor să se deștepte din nepăsarea și amânarea de pe o zi pe alta, credem că șefii lor, conducătorii lor direcți, care poartă și răspunderea lor socială asupra aceluia pe care-i au în subordine, ar trebui să intervină, să-i determine a intra în drumul normal al formelor împlinite, fie chiar cu sancționări.

Este o datorie care trebuie împlinită cât mai curând și care ar trebui să constituie un comandament de imediată actualitate.

Un cuvânt ar avea de spus în această chestiune și Biserica, prin reprezentanții ei.

Oamenii sunt neglijenți și poate chiar îndărătnici, însă atunci când au pășit la acțiune știu să fie recunoscători și să mulțumească celor ce i-au îndemnat să pornească pe drumul cel bun.

Evident că diferențieri psihologice, dialectale și de înțelegere gospodărească, au existat între provinciile și din multe puncte de vedere aceste deosebiri hotăresc pentru Banat o superioritate, față de provinciile cu cari se învecinează. Dar nu e desigur cazul să mai revelăm acest lucru.

E adevărat însă că Banatul a izbutit, în decursul vremii și al istoriei, să-și păstreze o mai mare independență decât celelalte provincii. A putut adică să păstreze ceva din acei avânt inițial cu care neamul a pornit în perioada de formație. Din acest punct de vedere privite și judecate lucrurile, Banatul are anumite hotare. Sunt acelea care delimitează omogenitatea sa spirituală, iar aceste hotare au depășit totdeauna pe cele geografice.

Colțul acesta de țară cuprins între Carpați și Timiș, Mureș și Dunăre, n'a putut suporta influențele cari tindeau să-i schimbe structura sufletească. Bănățenii n'u admis asemenea influențe, ei au primit învățături pe cari au știut să le aplice practic, reușind de multe ori să depășească pe cei dela cari le-au împrumutat.

Ceeace este mai interesant în această apărare a sufletului și a caracteristicilor regionale, e cea Zonă de siguranță (o numim noi) ce înconjoară provin-

Școala Românească din Banat și Crișană în trecut

Dacă noi Românii după unire am înțeles să dăm o cât mai mare libertate minorităților, din toate punctele de vedere, am făcut-o pentru că nu aveam de ce să ne temem. Suntem aici, de altfel pretutindeni pe întreg cuprinsul țării, poporul dominat și majoritar așa cum am fost dealungul sbuciumatei noastre istorii.

Am fost un popor insetat de libertate și de aceea am știut să respectăm libertatea altora. Nu tot astfel gândeau asupritorii noștri de ieri. Prin toate mijloacele care le stăteau la îndemână ei căutau să oprască dezvoltarea unei națiuni a cărei vitalitate îi supăra și care era pentru ei o permanentă amenințare.

Astfel prima instituție în care a lovit a fost școala. În această privință găsim un articol foarte documentat în „Anuarul învățământului Primar - Normal” apărut de curând, semnat de d. Insp. general Teodor Văjdea.

Autorul demonstrează prin date și documente istorice situația școlii românești în Banat și Crișana în trecut. Sunt secole întregi în care lumina nu putea pătrunde în pătura românească decât în școlile confessionale, foarte puține la număr.

Până în secolul al XIII-lea, legea Statului nu încuviința clădiri de școli decât pentru roman - catolici, de aceea școala românească s'a pus sub scutul bisericii dezvoltându-se în interiorul ei.

În continuare autorul arată cum s'a înfiripat încetul cu încetul învățătura românească în mănăstiri, în școli casnice din locuințele parohiale, sau prin dascăli ambulanzii care cutreerau satele.

Școala românească în mersul ei firesc, s'a izbit de un obstacol și anume: introducerea limbii slavone sârbești în școală și biserică. Spre norocul nostru

oia de toate părțile, zonă care se situează în afara hotarelor geografice.

E într'adevăr interesant acest fenomen și pentru a-l ilustra, dam un singur exemplu concludent, acela al limbii. Banatul nu numai că nu și-a păstrat limba, dar a împins elementele sale dialectale dincolo de hotarele provinciei, creînd acea zonă de siguranță de care aminteam. La Nord pe malul drept al Mureșului se vorbește dialectul bănățean, cu prea puține elemente arșene. Același lucru în părțile Hunedorene ale ardealului și peste Dunăre în Timoc.

Întâmplarea a făcut să petrecă cânda timp în regiunea subcarpatină a Mehedințului și să constat cât de adânc pătrunde în această regiune acea zonă de siguranță a bănățenilor. Și aici ca și în alte părți, graiul aidoma cu cel bănățean, ba uneori merge până la a întrebuița cuvintele de influență străină pe cari graiul bănățean le are.

Ceeace se petrece cu limba, se repetă și cu portul, cu obiceiurile, așa încât se poate spune că, din provinciile învecinate nu prea poate pătrunde în Banat nimic care să poată avea o înrăurire neprielnică asupra structurii sale sufletești. Totul este filtrat prin acea zonă de apărare, care stabilește pentru Banat adevăratele hotare.

Ștefan Gomboșin

această epocă n'a durat mult. Supremăția Mitropoliei Sârbe din Carlovici s'a menținut asupra Bisericii ortodoxe române din Ardeal și Banat până în anul 1864.

CONSOLIDARITATEA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMĂNESC ÎN A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI XVIII

Impărația austriacă — scrie d. insp. Văjdea după pacea dela Carlovici din 1699 s'a gândit să-și întărească hotarele în punctele lor nevralgice și de aceea a înființat mai multe regimete de graniță. Între ele a fost și acela al Banatului, format din Români.

Pentru luminarea populației, care avea să aplece granița și mai ales pentru pregătirea subofițerilor instructori s'a simțit nevoia de școale. Astfel s'a înființat pentru pregătirea învățătorilor grăniceri, școli normale la Panciova, și Biserica Albă. Prin urmare sub presiunea unor necesități politico - militare, populația Banatului a primit un impuls cultural care a avut un efect considerabil pentru Români.

În continuare autorul se ocupă de întreaga evoluție a școlii românești arătând perioadele de sbucium când credința de maghiarizare se accentuează cu fiecare zi, culminând prin legiuirile școlare ale Contelui Apponyi, care exclude complet limba română din școală specificând că și tălmăcirea religiei strămoșești să se facă tot în limba Statului.

Am trecut însă peste toate cu încăpăținare continuând să ne afirmăm prin toate mijloacele dreptul la viață, străbătând anii, învingând toate opririle până în ceasul cel mare al Unirii, care ne-a găsit aici un popor conștient de menirea și drepturile sale.

MIA MARIAN JALEȘ

Cursurile de pregătire dela Liceul Comercial de Băieți Botoșani, evacuat la Cermei (Arad)

Liceul Comercial de Băieți Botoșani, evacuat la Cermei (Arad) înștiințează părinții elevilor și elevelor, absolvenți a 4, 5, 6 și 7 clase primare, precum și a 1, 2 și 3 clase de liceu teoretic, seminar sau școală normală, că își pot trimite copiii la cursurile de pregătire dela Cermei (Arad), cursuri gratuite, până la data de 25 Iulie 1944. Este în propriul interes al elevilor să se prezinte imediat la cursuri, deoarece dela 5 Iulie se fac câte 8 ore de curs și meditație pe zi. Nu este nevoie ca păinții să însoțească elevii și elevele până la Cermei, înscrierea la cursuri

făcându-se fără nici o dificultate. Formele necesare pentru obținerea aprobării examenului de Minister se fac de școală, tot gratuit. Cel în cauză trebuie să aibă asupra sa numai 82 lei, pentru a timbra cererea și a o expedia recomandat. Lămuriri mai complete se pot da imediat și prin poștă. Elevele și elevii absolvenți a 4 și 5 clase primare, pregătiți gratuit de Școala noastră, pot da examenul de admitere la orice școală doresc, nu numai la liceul nostru. Același măsură se aplică și aceluia ce se pregătește pentru examenul de diferență.

La București s'au interzis „expozițiile de pictură” din gangurile imobilelor

În „Gazeta Municipală” din București citim cele de mai jos:

Inspectoratul general sanitar al Capitalei a fost sesizat de numeroase reclamații, unele venind chiar din partea artiștilor plastici, cu privire la funcționarea unor gală a pretinșelor „expoziții” de tablouri așezate în gangurile unor mari imobile din centrul orașului.

Pentru a se da o soluție definitivă, s'a cerut în primul rând avizul Ministerului Culturii Naționale.

În urma unei amănunțite și documentate cercetări, făcută prin organele sale de specialitate, Ministerul Culturii Naționale într'un succint răspuns, a arătat că în majoritatea cazurilor, aceste tablouri sunt fabricate în serie fiind de proastă calitate artistică. Cățiva din patronii acestor „expoziții” au procese în curs pentru falsificarea unor tablouri originale, iar spiritul plastic românesc este serios prejudiciat prin funcționarea lor.

În concluzie s'a arătat că atât Ministerul cât și Corpul artiștilor plastici, cer categoric desființarea acestor pseudo-expoziții unde tablourile pornografice ocupă un loc de primul rang, oferind astfel un orb spectacol iurbitorilor de artă adevărată.

Față de acest răspuns, Consiliul de igienă a hotărât imediat desființarea acestor pretinse expoziții, cari funcționau lângă fără nici o autorizație sanitară.

Și la Timișoara și-au extins activitatea samsarii despre cari e vorba. În urma celor de sus, credem că nu am mai revedea nicăieri noi rușinea acestor expoziții de „artă”.

CONCERT SIMFONIC LA TURDA

Cunoscutul compozitor ardelean d. prof. Iuliu Mureșianu va organiza de curând un concert simfonic în sala teatrală din Turda, cu o orchestră compusă din 50 de persoane, selecționată din cele mai bune elemente ale fanfarelor militare din Turda. În programul concertului figurează compoziții de Bena, Weber, Schubert, Iuliu Mureșianu.

CRONICA FILMELOR

CINE A UCIS PE MOȘ CRĂCIUN? (CAPITOL)

Casa de filme franceză „Compartiment Films”, care beneficiază de experiența și utilajul tehnic al UFA-iei, cu care este strănsă legătură, s'a prezentat pe ecranele românești cu o serie de filme distractive de tipul „Prîmului rendez-vous”. Abia după succesul acestor benzi ușoare ne aducem acum la seriea atr-unilă producției, ca „Măna diavolului” în programul trecut al Capitolului și „Cine a ucis pe Moș Crăciun?” — Măsurăm că nu cumșiteam mai de aproape pe realizatorul acestei din urmă pelicule Christian Jaque. Filmul sau este din cele mai bune. Foarte francez, el poate interesa pe mai prin acest specific pe orice spectator căci autenticitatea și sinceritatea au fost totdeauna cele mai bune elemente ale succesului. În fruntea distribuției este Harry Baur, în ultima sa creație, o demnă încheiere de carieră artistică. Tânăra Renée Faure este o altă cedetă. Personajele, foarte inteligent conștate și tipizate de realizator, sunt: un fabricant de globuri terestre un fel de artist, Moș-Crăciun al satului din Alpii Savoiei; fiica lui, care trăiește vis așteptând pe Făt-Frumos; tânărul eron deosebit de lumea mare, în care căușat zadarnic o fată ce sta la doi pași de castel; nebuna satului, care își caută pisica peste tot; învățătorul „spirit forțat”, care se luptă împotriva „popilor” conturbând fiecare Crăciun „slujba de miezul nopții” o fanfară adânc; farmaciașul care ține loc de medic; primarul care vrea să fie în parte; birtașul neprietănos; jucătorii „belotă” imperturbabili, etc., fără să uităm copiii. Cine din aceștia l-a omorât pe Moș-Crăciun? Misterul e bine păstrat până la sfârșitul fericit. — Dar de ce oare nu face direcțiunea Capitolului nicio reclamație un film de calibrul acestuia? Până când oare concepția absurdă că „filmele franceze n'au succes de public și deci (!) nu merită să li se facă nici măcar publicitatea care nu costă bani?” (nic iv.)

Scurte știri externe

INTĂRIREA LEGATURILOR DIPLOMATICE GERMANO-ALBANEZE

Berlin, 13. (DBN). — Guvernul Reichului a reînălțat și formal relațiile diplomatice cu Albania...

SITUAȚIA CHINEI E FOARTE SERIOASĂ

Berlin, 13. (Rador.) — La Wilhelmstrasse se acordă o însemnată deosebită înțelesimțului...

STAREA DE SPIRIT A POPULAȚIEI ENGLEZE

Amsterdam, 13. (Rador.) — Ziarul londonez „New Leader” comentând starea sufletească a populației Angliei...

NOU ACT DE TEROARE ÎN FRANȚA

Paris, 13. (DNB.) — Ziarul „Petit Parisien” anunță, că casa de naștere din provincie a cunoscutului politician francez d. Marcel Deat a fost incendiată...

REZISTENȚA GERMANĂ DIN ITALIA A SURPRINS PE ALIAȚI

Madrid, 13. (Rador). — Presa spaniolă anunță depe frontul din Italia centrală, că rezistența Germană, pe toată întinderea frontului a fost o mare surprindere pentru aliați...

ATACTERORIST ÎMPOTRIVA ORAȘULUI MÜNCHEN

Berlin, 14. (Rador). — Aviația inamică a atacat orașul München din nou. S-au distrus multe case, edificii, precum și biserici...

DISTRUGEREA BANDELOR DE PARTIZANI DIN PIND

Belgrad, 14. (Rador). — Comandamentul german comunică, că bandele comuniste cari au activat în nordul munților Pind au fost forțate să dea lupte în decursul cărora au fost în întregime distruse...

RECONSTRUIREA BISERICILOR GERMANE PRIN BOMBARDAMENT

Berlin, 14. (Rador). — Ministrul Reichului d. dr. Speer a numit o comisie specială pentru reconstruirea bisericilor germane distruse în urma atacurilor de teroare ale aviației anglo-americană...

Adevărata sprijinire a românilor, comerțului și industriei din capitala Banatului

O luptă care se va termina cu o victorie. Deplină înțelegere a exigențelor acestor ramuri de activitate. Instituțiile de credit au cuvântul. Adevărata sprijinire a românilor.

Timișoara a fost și continuă să fie unul dintre marile centre comerciale și industriale ale țării. Aproape toată viața acestei minunate așezări dela granița de Vest este legată de industria și comerțul...

Și spunem aceasta cu atât mai mult, cu cât legiunile actualei conduceri a țării a determinat ca industria și comerțul capitalei Banatului să cunoască transformarea — atât de mult dorită — pe care a realizat-o românizarea.

Industria și comerțul Banatului privesc sub acest aspect, deshid probleme care în altă parte poate nu au importanța pe care o au aici.

Românizarea a însemnat — încă din primele zile — o muncă grea, care abia începea, o luptă mai bine zis, care trebuia să pornească pe drumul victoriei. Dacă energia și pricepera românească, recunoscută în toate ocaziile, puteau suplina experiența îndelungată a străinilor...

Această a fost situația când greutatea războiului purtat în afară de hotare cu atâtea jertfe, au început să bată în porțile interne ale țării și ale intereselelor acestui neam.

Ceea ce putea să meargă pe un drum de prosperare românească, demn de a fi dat ca exemplu celor care neglija sau chiar negau, apăsătorii noastre industriale și comerciale, a trebuit să se rezume la a face față situației grele care începea. Și meritul tocmai acesta este, că industria și comerțul românesc înțelegând adevăratul sens al greutăților create de aceste vremuri, luptă cu toată dârzenia ca să le poată înfrunța și să ducă la bun sfârșit opera de românizare începută.

INDUSTRIA

Industria Timișoarei nu este reprezentată de mici ateliere, ci de întreprinderi importante, în sălile cărora se străduiesc mii de muncitori. Acești muncitori constituiesc o adevărată armată, a cărei activitate nu trebuie stânjenită și mai ales întreruptă.

Conducătorii de întreprinderi au înțeles pe deplin acest comandament și treand peste toate greutățile cari s'au ivit în drumul acțiunii lor merg înainte cu destule sacrificii.

Cu ocazia recentului consiliu de colaborare care a avut loc la Prefectura Județului, glasul autorizat al dlui dr. Simion Hațiegan, președintele Camerei de Industrie și Comerț și directorul Primei Fabrici de Încălțăminte, fostă Dermața,

a expus situația industriilor într-o formă care a impresionat, nu prin exagerarea greutăților, ci, prin analiza lor și încercarea astfel de a găsi posibilități de înlăturarea a acestor greutăți.

Încasarea creanțelor dela Stat, achitarea rambursurilor de C.F.R., problema transporturilor, etc., toate au fost trecute în revistă și suntem convinși că soluționarea lor nu va întârzi.

COMERȚUL

Într'un oraș comercial unde se află și posibilități de aprovizionare directă, dela industriile existente, problema comerțului ar părea că nu se poate agrava. Și totuși timpul pe care-l străbatem, ne dovedește că și în asemenea cază se ivește greutatea. Deși durata războiului ne pare destul de importantă, totuși anii care ne despart de vremurile de pace nu sunt prea mulți, așa că ultimile rezerve nu au dispărut și majoritatea oamenilor în loc să cumpere de ex. o stofă, care astăzi în mod fatal are cefolibră, sau o ghiată făcută din surrogate, preferă să întoarcă pe dos hainele vechi, sau să se mulțumească a purta o încălțăminte mai veche și chiar petecită.

Așa se explică faptul, că majoritatea magazinelor de stoffe, sau de încălțăminte, sau cu rafturile pline și cu prăvăliile vizitate, din ce în ce, de tot mai puțini clienți.

Situația este aceeași și în alte ramuri comerciale, excepție făcând numai comerțul alimentar.

Obligațiile comerciantului, neținând seamă de această situație, merg înainte și el, vrând, sau nevrând, putând, sau chiar trecând la mari eforturi, — trebuie să se achite de toate.

Atitudinea aceasta îl cinstește, și cu atât mai mult, el trebuie scuip de șioane și trebuie înțeles de reprezentanții autorităților cu care ia contact, pentru a fi sprijinit, nu descurajat.

ROLUL INSTITUȚIUNILOR DE CREDIT

Lăsând la o parte misiunea Institutului de Credit Industrial, sau Credit Comercial, care joacă un mare rol în sprijinirea comerțului și industriei, dar care nu pot fi deranjate pentru împrumuturi curente, atât de legate de viața acestor ramuri de activitate...

De înălțimea la care ar trebui să ajungă, de înălțimea la care se creează situații delicate, care decurg dintr'un spirit de concurență, astăzi ce totul ne la locul lui.

Dacă băncile timișorene ar vrea să privească problema creditului prin prisma marilor interese economice ale neamului, atunci cu totul alta ar fi politica lor economică, cu totul altul rezultatul.

Să sperăm însă, că până la urmă, se va putea înfiripa o serioasă legătură între reprezentanții creditului și ai industriei și comerțului. Aceasta ar însemna adevărata sprijinire a românilor.

Const. Jaleș

ASOCIAȚIUNEA PROPRIETARILOR DE CASE DIN TIMIȘOARA

duce la cunoștința membrilor, că în urma împrejurărilor extraordinare de acum orele de birou se vor ține începând cu data de 13 Iulie a. c. între orele 4—7 după masă, Proprietarii de case cari au suferit pagube în urma bombardamentului, primesc informațiuni și sfaturi gratuite.

Noul mers al trenurilor cu gările de plecare și sosire

Cu începerea dela 12 Iulie se reia în stația Timișoara D. E. traficul de bagaje, mesagerii și timbre de francare inclusiv agricole, atât la predare cât și la sosire.

D. E. pentru orice stație și dela orice stație pentru stația Timișoara D. E., asemenea expediții în mod nelimitat.

PLEACA DIN ST. TIMIȘOARA D. E.

Table with 3 columns: Destination (e.g., La Arad, La Buziaș, La Giera), Train Number, and Time (tr., pl., ora).

SOSESC ÎN ST. TIMIȘOARA D. E.

Table with 3 columns: Origin (e.g., Dala Arad, Dala Buziaș, Dala Giera), Train Number, and Time (tr., sos., ora).

PLEACA DIN FRATELIA

Table with 3 columns: Destination (e.g., La Baziaș, La Reșița, La Sănnicolaul Mare), Train Number, and Time.

SOSESC ÎN FRATELIA

Table with 3 columns: Origin (e.g., Dala Baziaș, Dala Reșița, Dala Sănnicolaul Mare), Train Number, and Time.

PLEACA DIN TIMIȘOARA-FABRICA

Table with 3 columns: Destination (e.g., La București, La Radna, La Iermata), Train Number, and Time.

SOSESC LA TIMIȘOARA-FABRICA

Table with 3 columns: Origin (e.g., Dala București, Dala Radna, Dala Iermata), Train Number, and Time.

Spre a nu fi expus unui nou atac aerian între orele 8.30—13.00 și 21.00—2.00, publicul călător e rugat să se folosească de

trenurile noastre, urcându-se în stațiile limitrofe stației Timișoara, ca: Frăteția, Timișoara-Fabrică, Flavia, Săcălaz,

Măsuri de apărare pasivă

Toate casele și întreprinderile vor avea în permanență personalul strict necesar pentru a stinge bombele incendiare în cel mai scurt timp.

Toate casele trebuie să aibă planul de A. P. care va fi ținut la curent și având personalul instruit, care răspunde de măsurile care trebuie să se ia la timp.

Semnalul de prealarmă se dă din două surse de 3 tonuri înalte de o durată de 15 secunde emise la interval de 1 minut, o serie de cealaltă.

Semnalul de prealarmă va însemna că ne putem aștepta la un atac aerian, care ar urma să se producă în circa 40 minute.

După prealarmă va urma alarma.

Totuși nu este exclus ca după prealarmă să urmeze o încetare a alarmei, care este un semet lung de cca. 2-3 minute.

Populația trebuie să nu se enerveze și să aștepte în liniște semnalele și să execute instrucțiunile ce s'au dat în nenumărate rânduri prin ziarele locale.

Formațiunile sanitare, pompieri se vor îndrepta spre locuri de adunare și se vor adăposti acționând imediat după primul val de atac.

Celelalte formațiuni vor fi gata a interveni după terminarea bombardamentului.

În cazul când într'un sector nu se produce bombardament, echipele vor interveni la ordinul Comandantului de sector pentru a da ajutoarele necesare.

Cei ce nu se adăpostesc și vor fi răniți sau omorâți de schijele bombelor, nu vor avea dreptul la nici un fel de despăgubire din partea statului.

Se pedepsește cu amendă dela 10.000 la 50.000 lei și cu internare în lagăr dela o lună la 2 ani persoanele civile, cari făcând parte din formațiunile de A. P. sau având servicii speciale, nu se prezintă în caz de alarmă sau bombardament la postul lor.

Toți cetățenii cari au cunoștință că ar exista bombe neexplodate, vor anunța prin scris, verbal sau telefonic Subzona A. P., telefon 10-53, cât mai urgent, pentru a se lua măsuri de înlăturarea lor.

Toate despărțiturile din poduri vor fi imediat scoase de echipele formate de Subzonă cu începere dela 10 Iulie a. c., cererile vor fi adresate Subzonei, rămân numai cele vopsite cu vopsele ignifuge.

Toate podurile trebuie să fie goițe de orice material și trebuie să fie luate măsuri de a se aduce nisip, lopeti, buzoaie cu apă și găleți.

Toate casele cari nu au luat încă măsuri de a-și organiza un plan de A. P. vor lua măsuri imediat, ca aceste planuri să fie întocmite și persoanele însărcinate cu stingerea incendiilor vor fi în orice moment la fața locului, pentru a putea face față eventualelor incendii. Cei ce nu vor executa, vor fi arestați și trimiși în judecata Curții Martiale.

Toate organele vor raporta până la data de 15 Iulie constatările făcute cu ocazia bombardamentului din ziua de 3 Iulie a. c. Aceste constatări se referă la refuzul proprietarilor de a interveni în stingerea incendiilor, lipsă personalului dela datorie, lipsă de material în stingerea incendiilor, etc.

În zilele de 13 și 14 Iulie, orele 16, se va face o demonstrație practică cu toată populația Municipiului Arad la Compania de Pompieri de modul cum trebuie să se stingă bombele incendiare, constatările făcute în ziua de 3 Iulie și măsurile ce trebuie să se ia de populație pentru salvarea avutului.

Se reamintește că toți acei ce vor fi găsiți furând în timpul camuflajului sau bombardamentului, vor fi pedepsiți cu moartea.

Citiți ziarul

DACIA

Condamnat la 10 ani muncă silnică pentru omor

Cutrea de Apel din Arad a desbătut ieri procesul de crima de omor întâmplat în luna Decembrie anului trecut în comuna Valea Brad. În ziua de 6 Decembrie 1943, pe la orele 18 Avram Oprea de 26 ani, muncitor din Valea Brad, s'a întâlnit cu prietenul său Ioan Huietu, de 42 de ani, muncitor din Brad, care a avut o datorie în suma de 40.000 lei dintr'o cumpărare de pământ. Din această cauză s'a ivit între ei o ceartă și pe urmă o bătaie. Huețiu a lovit pe Avram Oprea și l-a trântit la pământ. Oprea a reușit să scoată un briceag din buzunar și a lovit în cap pe adversar, iar pe urmă l-a lovit și cu călcâiul bocancului. Rănitul după trei zile de suferințe a încetat din viață, iar criminalul a fost arestat de jandarmărie și după cercetările făcute a fost predat Parchetului. Judecătoria de instrucție a emis contra lui mandat de arestare, iar Parchetul a dat rechizitoriul, care se afirmă, că acuzatul ar fi avut dragoste cu soția victimei și că a omorât din această cauză pe Huețiu. Astfel a fost încadrată fapta în dispozițiunile art. 463. C. P. pedepsit dela 10 - 25 ani muncă silnică.

Acuzatul a recunoscut fapta din primul moment, că el a omorât victima, dar a negat afirmația despre legătura intimă cu soția lui Huețiu. A declarat categoric, că cearta și bătaia s'a ivit

din cauza datoriei, ce a avut victima pentru pământ și că Huețiu a provocat bătaie și l-a lovit. El s'a apărat numai că fiind adversarul mult mai tare, decât el, viața lui a fost în pericol. La desbateră de ieri, inculpatul a susținut mai departe această declarație. Au fost ascultați vr-o 19 martori, dintre care nici unul nu a putut da vre-o lămurire referitor la crimă, întrucât fapta s'a întâmplat între ei doi și nu a fost nimeni la fața locului. Curtea a încheiat probațiuni și a dat cuvântul procurorului general, care a susținut rechizitoriul în întregime, arătând, că crima de omor a fost săvârșită intenționat, aceasta reese și din aceia, că acuzatul nu s'a mulțumit cu o lovitură dată cu briceagul, ci la mai lovit și cu călcâiele bocancilor, care a fost adevărată cauza morții.

Apărare a invocat legitim apărare, întrucât victima a fost aceea care a început bătaie, fapt acceptat de către camera de acuzare. A arătat mai departe, că victima a trântit pe acuzatul la pământ, care n'a putut astfel scăpa, decât că a lovit în cap. Cearta a fost începută pentru datoria de 40.000 lei, care victima n'a vrut să-i plătească. Toate aceste împrejurări dovedesc, că nenorocirea aceasta nu s'a ivit intenționat, numai întâmplător, mai ales că acuzatul a locuit ani de zile în casa victimei

și a trăit în prietenie atât cu victima cât și cu soția acestuia. A cerut schimbarea delictului din crima de omor la vătămarea integrității corporale grave, cauzând moartea. Curtea n'a acceptat cerere.

Apoi s'a retras Curtea în deliberare și peste câteva minute a pronunțat deciziunea, prin care a găsit vinovat pe inculpat și l-a condamnat la 10 ani muncă silnică, obligându-l să plătească 200.000 de lei, despăgubire soției victimei.

Scuete știci externe

GUVERNATORUL AMERICAN AL ROMEI S'A STABILIT LA QUIRINAL

BUCUREȘTI, 12. S. P. P. transmite: O telegramă din Veneția află că guvernatorul nord american al orașului Etern s'a stabilit cu statul său major în Palatul Quirinal.

Amsterdam, 12. (Rador). — Cercurile militare din Washington au declarat, că în urma constatărilor făcute pe frontul invaziei s'a dovedit că Germania nu duce nici o lipsă de metale necesare industriei de armament precum și că cu toate atacurile aviației aliate nici producția de armament a Reichului nu a fost micșorată. Chiar un profan este în stare pe baza celor constatăte să ajungă la concluzia, că cu toate atacurile aviației anglo-americane, frontul german nu suferă.

Adăpostirea călătorilor din trenuri

Se aduce la cunoștință populației că atunci când se dau semnalele de alarmă și se găsește în tren de îndată ce s'a oprit trenul la locul unde organele C.F.R. l-au scos din gară, pasagerii trebuie să se împrăștie pe câmp adăpostindu-se cât mai bine prin șanțuri, gropi, după pomi, etc.

Adunarea iarăși la tren să nu se facă până ce nu s'a dat încetarea alarmei căci călătorii se expun a fi surprinși îngrămădiți și pot fi mitraliați de către avioanele inamice, cum s'a întâmplat în stația Pătroaia în ziua de 4 Iulie a. c. când o astfel de imprudență a fost plătită cu pierderea multor vieți omenești.

L. A. R. E. S.

LINIILE AERIE NE ROMANE

Orariul avioanelor

LINIA 2113			LINIA 2117		
ARAD	TIMIȘOARA	BUCUREȘTI	ARAD	SIBIU	BUCUREȘTI
Pl. 8,00	Arad	Sos. 18,30	Pl. 15,00	Arad	Sos. 11,00
Sos. 8,15		Plec. 8,15	Sos. 16,05		Pl. 9,55
Pl. 8,30	Timișoara	Sos. 18,00	Pl. 16,20	Sibiu	Sos. 9,40
Sos. 10,30	București	Pl. 16,00	Sos. 17,30	București	Pl. 8,30

Bilete și informațiuni LARES Timișoara tel. 3006-4000 — Arad tel. 1567-1905

AVIZ

Intreprinderile FLORA S.A.

anunță onor. clientelă că pe ziua de 5 I. c. și-au reluat activitatea. Secțiile fabricii de licheor, depozitul de bere, fabrica de gheață.

CORSO ARAD
Tel. 23-64

Garantia filmului de succes

Azi! Repr. 3, 5, 9
Cinematograf de premiere
Rulăm numai premiere!

FERNAND GRAVEY

ROMANȚA ÎN TREI

După celebra piesă a lui Bay Amiel, realizat de Roger Richebre cu Denise Grey, Simone Renand, Michel Mareay

MICA PUBLICITATE

5 lei cuvântul apare în fiecare zi. Anunțuri se primesc la Administrația ziarului în Str. Ecaterina Teodorescu Nr. 4, tel. 27-97

De vânzare în cartierul vilelor vilă cu etaj 3 apart. 8.500.000, casă în centru cu etaj 6.500.000, vilă cu 6 camere și cu 2 intravilanuri 6.500.000, casă în centru 4 apart. 4.500.000 lei, casă în centru particular 5 cam. 4.000.000 lei; casă în centru 3x3 cameră 4.500.000, casă în centru 2 apart. 3.500.000, casă cu 5 apart. și prăvălie 1.500.000, casă cu 3 apart. 1.400.000, în Pârneașu casă cu loc mare 800.000, în Bujac casă cu 2 cam. grădina cu 80 pomi fructiferi 550.000, — 10 jug. pământ 2.500.000, 6 jug. pământ 1.800.000, pământ de închiriat 120 jug. Oferim casă de vânzare dela 200.000 lei până la 20.000.000. Agentura HAASZ, Str. Dr. I. Petru, No. 3. Telefon: 22-24.

ARTHUR HATSCHER, agenție Imobiliare, Arad, Belv. Carol I. Telefon: 16-95. Inreg. la Camera de Comerț sub Nr. FI. 205 la 30 I. 1937. Sumele în mii de lei. CASE MOȘII, VII, MORI, LOTURI DE VÂNZARE: 25.000: casă la colț cu prăvălie 3 obiecte în cartea fund. raport. 25.000: casă la colț cu prăvălie 3 obiecte în cartea fund. raport. — 20.000: vilă modernă, bun raport. — 16.000: Lângă Lugoj 240 jugh. vie, castel, instalație. — 10.000: vilă spre Mureș, apartamente luxoase. — 10.000: 7 apartamente, fiecare parchetata, baie, grădina mare, raport bun. — 8000: centru vilă în colț, loc viran, moară țărănească cu valțuri, reg. bini. — 700: moară țărănească cu valțuri, reg. bună. — 7000: absolut centru, casă renovată, 4, 3, 2 cam. și baie, 2 apart. 500 st. p. grădina, venit bun. — 6000: circ. teren dublu, 6 apart. mari. — 5500: 7 cam., baie, 1 jugh. vie la Podgoria, halta acceleratului.

Fab. Polychrom din Arad închiriază pentru trebură un locomobilă de 8 C. V. 5,5 atmosfere, în bună stare de funcționare. Telefon 16-02.

Intrebuințați avionul pentru poștă și colete, în aceiași zi la destinație

ILNIC DE TOATE SI PENTRU TOTI

DECLARAȚIA PAGUBELOR SUFERITE PE URMA BOMBARDAMENTELOR. Se aduce pe aceasta cale la cunoștința sinistratilor din raza Comisariatului V Poliție, care nu au declarat până acum pagubele suferite după bombardamentul din 3 Iulie 1944, să se prezinte până la Sâmbătă, 15 Iulie 1944, la biroul Apăsative de pe lângă Comisariatul V pentru a da declarațiile relativ la pagubele suferite.

SERBAREA DELA SATCHINEZ. În ziua Satchinez a avut loc Duminecă, 9 Iulie, o frumoasă serbare dată de război, la Satchinez și localnici cu un bogat program. După serbare s'a jucat hora unirei moldoveni și bănațeni. Bufetul a fost făcut de Școala de Menaj din Iași. Seara a fost organizată de către d-na prof. Apostol cu concursul notarului și prietenilor comunei.

PREȘCHIMBAREA AUTORIZAȚIILOR SPECIALE PENTRU AUTOVEHICULE. Direcțiunea controlului industriei războiului, Serviciul circulației, aduce la cunoștință proprietarilor de autovehicule, să se prezinte la comisiile speciale de preschimbare a autorizațiilor speciale. În același timp se va face și preschimbarea autorizațiilor pentru camioanele. Operațiile se vor face pe baza referatului organizației A. P.

NUMERUL SE ACORDA AJUTOURILE SINISTRATILOR. Comitetul Municipal de ajutor aduce la cunoștința sinistratilor, să solicite ajutor în alimente, bani sau medicamente, să se adreseze asistențelor sociale, care sunt detașate pe lângă fiecare Comisariat de poliție. Ajutorul se poate solicita și fără fișa de sinistru, care a fost înregistrată de comisariatul respective, nu pe baza referatului organizației A. P.

CRUCEA ROȘIE DONEZĂ PENTRU ÎNTRUTINȚĂ. Crucea Roșie, filiala Timișoara, sub conducerea d-nei Zoe dr. Coșe, a primit pentru răniții spitalului „Notre Dame” 280 cărți poștale. Gestul Crucii Roșii trebuie urmat de toți oamenii cu suflet. Primesc donații de toate spitalele în alina, ziare, țigări, etc.

AGENȚII DE CONTROL DE PE LANGA MORII VOR FACE ȘI CONTROLUL CEREALELOR CUMPARATE DIRECT DELA PRODUCĂTOR. Ministerul Agriculturii și Pădurilor a dispus ca agenții de control pe lângă morile comerciale și morile cari luază temporar pentru comerț și cari controlul activează în sensul dispozițiilor din 4 Octombrie 1943, sunt datori pentru un control mai eficient să tragă în considerare al evidenței lor și următoarele: Cantitățile de grâu și secară cumpărate direct dela producător, suprataxa de consum, suprataxa încasată precum și majorarea eventuală a percepției, conform legii.

Publicație pentru evrei

În urma barbașii evrei posesori de carnete de scutire de muncă obligatorie și exercitarea profesiei pe primul semestru al anului 1944, sunt obligați a se prezenta pentru achitarea taxei de preschimbare a carnetelor pe al doilea semestru al anului 1944, la Oficiul Județean Central al Evreilor din România, din Timișoara II, Spl. Kunz No. 2, între orele 8—10 a. m., și 3—7 p. m. în zilele următoare arătate mai jos: Vineri la 14 Iulie oricare literă, Duminecă, la 16 Iulie literile A B C D E F G H I J K L M N O P Q. Marți, la 18 Iulie literile R S T U V W X Y Z. Se atrage atențiunea posesorilor de carnete, că sunt obligați a achita taxa neapărat în zilele fixate, pentru că asigurarea valabilității carnetelor se face în ziua de 20 Iulie 1944 de un Agent General pentru problemele evreiești delegat în acest scop, dar numai în ora, cari au achitat de la Oficiul Județean Central al Evreilor Timișoara. După acest termen nu se poate face nici o viză de prelucrare a carnetelor. Oficiul Județean Central al Evreilor Timișoara.

— EXAMENELE DE ABSOLVIRE ALE ȘCOLILOR TEHNICE INDUSTRIALE ȘI ALE ȘCOLILOR DE MESERII. S. P. P. transmite: Ministerul Culturii Naționale și Cultelor aduce la cunoștința Școlilor Tehnice Industriale de gr. I, și gr. II, și Școlilor de Meserii, că anul acesta examenele de absolvire vor avea loc între 17 Iulie și 1 August. Locurile unde se vor ține examenele, vor fi fixate de fiecare școală în parte. Elevii care au mai mult de treizeci de absențe la practică pe timpul vacanței de vară, nu vor fi primiți la examen.

— VINERIA SE POATE OBTINE ÎN FORMĂTIUNĂ LA SERVICIUL SILVIC JUDEȚEAN ÎN TIMIȘOARA. La sediu din Timișoara al Serviciului Silvic județean în fiecare Vineri în orele de serviciu un funcționar este prevăzută spre a primi eventuale cereri și de a da lămuriri.

— FUNCȚIONARI AI PREFECTURII JUDEȚULUI PUȘI ÎN RETRAGERE. D. Iosif Penția, subdirector cu trei gradări în administrația centrală a Prefecturii, a fost pus în retragere din oficiu, pe dată de 30 Septembrie 1944, pentru vechime de serviciu. Deasemenea a mai fost pus în retragere pentru vechime de serviciu și d-na Kocsis Aurélia, șefă de birou cu trei gradări, în administrația centrală a Prefecturii.

— CARBURANȚI PENTRU AGRICULTORI. Ministerul Agriculturii și Domeniilor face cunoscut, că s'au organizat 5 trenuri cu carburanți pe zi pentru tractoare. Pe măsura sosirii se vor anunța locuitorii pentru a putea să se aprovizioneze. Îndată ce o comună va fi anunțată, se vor trimite fără alte dispozițiuni trăsuri pentru aprovizionarea agricultorilor cu carburanți.

— APROVIZIONAREA MUNCITORILOR ȘI A FUNCȚIONARILOR PENTRU IARNĂ. Subsecretariatul de Stat al Muncii pune în vedere Inspectoratelor din țară că întreprinderile sunt obligate de a se îngriji din vreme de aprovizionarea muncitorilor și a funcționarilor lor în vederea iernii cu articolele necesare. În special se vor îngriji întreprinderile de aprovizionarea cu lemne de foc.

— CALĂTORIA PE CALEA FERATĂ A MILITARILOR CU ORDINE DE CHEMARE TELEGRAFICE. În conformitate cu intervenția Marelui Stat Major, direcțiunea generală a regiei autonome C. F. R. a aprobat că — până la noi dispozițiuni — toți mișcările concentrați, pe baza ordinelor de chemare telegrafice, cari se vor prezenta la orice stație de cale ferată, vor fi admiși la călătoria gratuită, pe baza ordinelor de chemare telegrafice. În schimbul acestor ordine telegrafice casierii vor emite bilete blanco creditate, pe care vor nota numărul ordinului de chemare telegrafic, ce se va reține și se va anexa la conturi.

— ÎNTRINDERILE GARI NU PLĂTESC TAXELE SANITARE VOR FI ÎNCHISE. S. P. P. transmite: În conformitate cu prevederile art. 91 din Legea de Organizare Sănătară a Statului, întreprinderile și industriile, care nu plătesc taxele anuale sanitare de orice fel, vor fi oprite de a mai funcționa prin sigilare.

— CURSURILE DE VARĂ ALE INSTITUTULUI ITALIAN. Institutul de Cultură Italiană din Timișoara aduce la cunoștință că înscrierile cursurilor de vară rămân deschise până la 20 Iulie. A se adresa la Secretariatul Institutului în fiecare zi între orele 11—12 și 15—16.

— DACA VITICULTORII MAI AU NEVOIE DE PIATRĂ VANĂTĂ. Dacă din cauza ploilor, stropirilor vor trebui mai multe, se anunță vițicultorii că dacă mai au nevoie de sulfat de cupru, Sindicatul Viticol este în măsură de a le pune la dispoziție cantitatea necesară spre a nu se compromite recolta. Prețul oficial de distribuție este de 410 lei/kg.

— CONCEDII FUNCȚIONARILOR ȘI MUNCITORILOR ÎN SERII. Subsecretariatul de Stat al Muncii, aduce la cunoștință că s'a aprobat de către Consiliul Interministerial, ca întreprinderile să acorde concedii atât funcționarilor, cât și muncitorilor în serii. Aceste concedii se vor da numai de către întreprinderile a căror activitate permite acordarea lor.

— RESPECTAȚI BARIERILE PUSĂ LANGA CASELE BOMBARDATE. În urma bombardamentelor aeriene unele case au rămas să fie periculoase pentru trecători. Pentru a se evita accidente ce s'ar putea întâmpla, în jurul acestor case a fost baricadat, pentru ca populația să nu se apropie. S'a constatat, că publicul nu respectă aceste baricade, și din contră le ridică și trece prin locurile periculoase. Ceji se vor mai face vinovați de aceasta, vor fi considerați contravenienți și pedepsiți conform prevederilor legii, aplicându-li-se și dispozițiunile penale din legea A. A. T. pentru nerespectarea măsurilor luate de autorități în legătură cu apărarea pasivă.

— POSTURI PENTRU I. O. V. Se cerți pentru angajare următorii I. O. V. 1) Contabil autorizați 1; 2) Mai mulți croitori și tâmplari; 3) Circularaști 2 pentru fabrică de cherestea; 4) Pendularaști 2. Doritorii de a ocupa posturile de mai sus, se vor adresa Oficiului de Muncă, Plasare și Indrumare din Timișoara Str. Euzen de Savoia Nr. 11.

— DECLARAȚIILE INEXACTE PENTRU OBTINEREA CARȚII DE MUNCĂ SE VOR SANȚIONA. Se atrage atențiunea, că art. 32 din legea pentru organizarea Evidenței Plasării și Indrumării Muncii în industrie și comerț, prevede sancțiuni severe pentru aceia cari fac declarații inexacte la obținerea cărții de muncă, cât și pentru aceia, cari vor certifica declarațiile, fără a le verifica pe baza actelor.

Punerea în circulație a certificatelor de plată

București, 13. (Rador). Ministrul Finanelor a publicat o decizie în legătură cu emiterea certificatelor de plată, ai caror plațon maximal a fost stabilit în 8 miliarde lei. Cu aceste certificate se va plăti 50 la sută a valorilor rechiziționate pentru scopurile armatei și cari au fost plătite în parte în numerar precum și cu bonuri de rechiziție.

Deasemenea vor fi plătite cu aceste certificate de plată 50 la sută din valoarea bonurilor de cumpărări precum și a bonurilor de plată emise de ofițerii de legătură români, pe lângă armata germană pentru cumpărări făcute pe seama armatei germane în cadrul contingentului de export.

CertIFICATELE DE PLATĂ vor avea o valoare nominală de 10.000, 50.000, 100.000, 500.000 și un milion.

Aceste certificate de plată pot fi cesonate sau transmise fără restricție sau formalitate. Ele vor fi primite de administrațiile financiare și percepțiile fiscale în conțul datorilor către stat pe exercitiul 1944—45, pentru toate taxele și impozitele cu excepția celor mai jos.

Sunt exceptate din impozitele directe impozitele imobiliare și impozitele pe salarii. Din cele indirecte sunt exceptate

taxele de timbru pe acte și fapte juridice taxa proporțională pentru actele de procedură, taxa de una la sută după vânzări agricole, mai departe taxele de brevet, pe spectacole, pe automobile precum și taxa excepțională de șase la sută mai departe amenzile după contravenții la legile fiscale.

Titularii certificatelor de plată pot plăti datorile lor către Stat în întregime, iar cesionarii numai 50 la sută bine înțelese afară de cele enumerate mai sus. Întrucât la desocotire nu este o sumă rotundă și plata nu se poate face în întregime cu certificatele de plată diferența de sub 10.000 lei va fi plătită în numerar. Titularii pot folosi certificatele și pentru subscriere la împrumutul de înzestrare din 1944.

Toate operațiunile de transmitere, lombardare, etc., cu aceste certificate, sunt scutite de orice taxă. Ele sunt primite în întreaga valoare nominală ca garanție pentru Stat. În cazuri speciale și bine justificate, direcțiunea mișcării fondurilor, va putea acorda preschimbarea lor în alte rente de stat. Plata impozitului cu certificatele de plată nu atinge dreptul la reduceri întrucât plățile se efectuează de altfel în cadrul prevederilor legale.

FAPTE DIVERSE

Tragica moarte a unei femei pe timp de alarmă aeriană

Maria Simionescu, de 58 ani, din Timișoara, str. Leului 4, a plecat din Timișoara, pe jos, într-o comună din județul Nevechin. Pe drum, fiind noapte și fiindu-i deci frică, mergea alături de o căruță. În acest timp, dincolo de Ghironda, s'a sunat o alarmă aeriană, în noaptea de 8 Iulie. Căruța nu a oprit și femeia s'a ținut de căruță, mergând pe lângă ea. Din urmă, venea, în mare viteză, un autoturism, care, din motive ce nu se cunosc, a călcat pe Maria Constantinescu, trântind-o jos la pământ într'un lac de sânge. Altă mașină venind spre Timișoara, a luat victima și a dus-o drept la sanctorul de chirurgie „dr. Cândea”, unde, după câteva zile, Maria Constantinescu, din cauza rănilor grave, a încetat din viață.

Cercetările efectuate de poliție și de posturile de jandarmi au stabilit că Maria Constantinescu a fost călcată de mașina unui oarecare Constantin din Lugoj. Cercetările continuă.

INCENDIU LA DETA

În hotarul comunei Deta s'a aprins conacul proprietarului Ioan Jung. Focul a mistuit un grajd și trei porci ce se aflau într'un cotet. Paguba produsă în urma acestui incendiu a fost evaluată la circa 150.000 lei. Postul de jandarmi a stabilit că incendiul a fost provocat din neglijența proprietarului, care, fumând, a asvârjit capătul de țigară în paie.

COOPERATIVA TRIMISA ÎN JUDECATĂ PENTRU SPECULA

Cooperativa „Producătorul” din Deta a fost trimisă în judecată pentru delictul de speculă. Această cooperativă a livrat altei cooperative sfocă de hârtie fără a elibera factura cerută de lege. Sfoaca, pentru care nici chiar cooperativa „Producătorul” nu avea factură, a fost confiscată, dar conducătorul cooperativei, anume Ludovic Gugler, a refuzat să o păstreze în magazie și a-i fi custode.

SINUCIDERE

Ecaterina Lehnert, de 55 ani, din comuna Sânpetrul German, s'a sinucis spânzurându-se în locuința ei, în timp ce bărbatul ei nu era acasă, oi la muncă câmpului. Ecaterina Lehnert era bolnavă de nervi și s'a sinucis fiindcă boala ei era incurabilă.

MORT ÎN URMA BOMBARDAMENTULUI DIN ZIUA DE 3 IULIE

Anton Hotar, de 44 ani, din comuna Bacova, a fost rănit în ziua de 3 Iulie de câteva schije provenite din exploziunile aruncate de avioanele inamice, care trecură pe deasupra comunei Bacova și în hotarul căreia au lăsat câteva bombe. Hotar Anton a fost internat în spitalul din Lugoj și apoi readus acasă în comuna Bacova, unde a și murit din cauza și în urma rănilor provocate de schije explozive inamice.

ULTIMA ORA

Dificultățile aliaților în Vest profită frontului de Răsărit

Succese defensive pe frontul finlandez și pe acela al invaziei.
O nouă presiune politică asupra Turciei

Situația fronturilor

Dela cartierul general al Fuehrerului, mullul comandament al forțelor armate germane comunica:

Bătănu din Normandia s-a întins și asupra altor sectoare, jocul de artuerie a devenit și mai puternic.

La Est de Orne, trupele noastre au alungat inamicul pătruns la Colombelle pe pozițiile sale de plecare. La Sud-Vest de Caen, contraatacul nostru a câștigat mai departe teren. Pentru locațiunea Eterville se dau mai departe lupte crâncene.

La Sud și Sud-Vest de Tilly — puternice atacuri inamice au dat greș cu pierderi grele pentru inamic.

Și în sectorul de Nord și Nord-Est de Saint Lo, încercările de străpungere date de inamic pe un front larg, au dat greș. În câteva locuri de pătrundere se mai dau lupte. La Vest de Airel, trupe blindate germane au respins pe inamic spre Nord. Intre Vire și Saint Emy la Nord-Vest de Le Plessis și în sectorul dela La Haye de Puils, jără ca inamicul să fi reușit, până acum să obțină succese esențiale.

În spațiu francez au fost omorâți, în luptă, din nou 66 teroriști.

Foc greu de represalii „V. 1.” cade mai departe asupra spațiului Londrei.

În Italia, inamicul a continuat atacurile sale puternice dela coasta vestică până în spațiul dela Poggibonsi. El a fost respins cu pierderi sângeroase foarte grele. Centrul de greutate al luptelor era ieri de ambele părți ale Tiorului, în sectorul dela Sud de Citta di Castello. După un foc de artilerie asemănător unui baraj, inamicul a reușit, după lupte bogate în pierderi, să împingă frontul nostru câțiva kilometri spre Nord.

La Est de Tibru, contraatacurile trupelor noastre au oprit înaintarea inamicului. Pe coasta adriatică inamicul n-a continuat atacurile sale.

În sectorul sudic al frontului răsăritean, în cursul zilei de ieri a domnit numai activitate locală de luptă.

Pe întreg sectorul central dela Șciare până la Polk, presiunea puternică a inamicului a continuat. Diviziile noastre s'au retras pe acest front, în lupte grele, ceva mai spre Vest.

La Est de Olita, sovieticii care înaintau, au fost oprți prin contraatac de diviziile noastre blindate.

Garnizoana dela Vilna a zdrobit în vestul orașului repetate atacuri bolșevice și a nimicit numeroase tancuri.

În spațiul dintre Utena și Polołk, puternice atacuri ale bolșevicilor au dat greș cu pierderi grele pentru adversar. Și la Sud de Novorse mai sunt în curs lupte grele. Formațiuni de avioane de luptă au intervenit, cu efect în luptele terestre mai cu seamă la Sud. Vest de Vilna și la Sud Vest de Duna-burg și au cauzat inamicului pierderi grele, prin atacuri dela mică înălțime.

ANGLIA A RECUNOSCU COMITETUL DE ALGER CA GUVERN DE FAPT AL FRANȚEI

București, 13. S. P. P. transmite: Știri sosite din Stockholm află că guvernul englez a recunoscut comitetul din Alger ca guvern de fapt al Franței.

D. Eden a făcut declarații în Camera Comunelor în sensul celor de mai sus, accentuând că această recunoaștere ar fi avut loc demult din partea guvernului britanic, dar s'a așteptat vizita la Washington a generalului De Gaulle.

București 13 (Rador) Comandamentul de Căpetenie al Armatei Române comunică cu ziua de 12 iulie următoarele: Pe N. Strul inferior, în Basarabia mijlocie primum și pe frontul Moldovei, numai activitate recuasă. În aceste regiuni nu sunt decât lupte locale.

Forțele finlandeze, sprijinite de germani rezista tuturor atacurilor sovietice

Berlin, 13. (Rador). — Sovieticii au întreprins zilele trecute repetate încercări de a debarca în golul Viipuri și de a ocupa insulele din această regiune, cu care prilej au suferit însă pierderi extreme de sângeroase.

Numai la ocuparea insulelor Teikarisari și Mensari, sovieticii au pierdut peste 2000 morți, 10 vase de debarcare, un vas de transport de 1000 tone și numeroase alte vase mai mici. Aviația germană și finlandeză au luat parte activă cu mult succes la combaterea acestor o-

perațiuni de debarcare, lovind mai multe vase în plin.

Helsinki, 13. (Rador). — Ocupându-se de situația de pe frontul finlandez, ziarele din capitala Finlandei constată că armata țării a întrecut cu rezultate bune cele mai grele încercări ale acestui războiu. Au trecut trei săptămâni dela ocuparea orașului Viipuri de către bolșevici, dar de atunci frontul s'a stabilit și forțele finlandeze rezistă tuturor atacurilor inamice.

Tensiune politică între Turcia și Uniunea Sovietică

Sovietele cer intrarea în război a Turciei?

LONDRA, 13. (T. P.). — Știrile agențiilor de informații britanice sunt de acord pentru a semnala o puternică tensiune politică la Ankara, serie „Daily Express” adăugând că această tensiune, după informații din cercurile diplomatice turcești, își are originea în tînderea relațiilor Rusiei față de Turcia. Ministrul sovietic dl Vinogradov, ar fi expus în ultima sa intervenție cu dl Saracogiu, punctul de vedere al guvernului sovietic care cere imediată colaborare a Turciei cu aliații.

Agencia „Reuter” citează din corespondența din Ankara a ziarului „Daily Telegraph”, care vorbește de o atmosferă neobișnuit de plină de tensiune din cercurile politice turcești. După această corespondența Moscova preținde o extin-

dere a tratatului anglo-turc și asupra Rusiei. Alte informații spun că Uniunea Sovietică, ar fi avut și intrarea imediată în război a Turciei.

București, 13. — S. P. P. transmite: După cum se află din Stockholm ziarul Afton Bladet redă o știre din Londra în care se spune că se așteaptă ca Vineri, comisarul pentru externe al Uniunii Sovietice d. Visinski să plece la Ankara pentru tratative în legătură cu raportul de după război dintre Uniunea Sovietică și Turcia.

După cum se spune mai departe, discuțiunile se vor ține în special la interesele Sovietelor în legătură cu Lardanelele și Marea Mediterană.

Succesul contraatacurilor germane pe frontul invaziei

Berlin, 13. (Rador). — Despre frontul invaziei se comunică că marea luptă de-

fensivă în sectorul Caen, a continuat și ieri, dar a stat toată ziua sub semnul

Marea bătălie a invaziei are caracterul luptelor staționare din războiul trecut

BERLIN, 13. (Prin telefon) — Luptele de pe frontul invaziei seamănă în caracterul lor tot mai mult cu marile bătălii de poziții ale primului război mondial în care nu s'au putut obține decât mici schimbări ale liniei frontului cu toate că se angajau cele mai mari mase de oameni și materiale în atacuri ce durau săptămâni și luni de zile. Crasa disproporție între forțele puse în joc cu mari pierderi și spațiile câștigate caracterizează și azi ca și atunci această bătălie staționară.

Se ia în considerare și faptul că înaintarea anglo-americană în Normandia, chiar și când s'a obținut, ca acum la Caen, cu mijloace masate se exprimă în metri și nu mai rar în km. Modestile teritorii care s'au câștigat sunt regulat expuse violentelor contraatacuri germane cari restabilesc total sau parțial situația anterioară.

Un exemplu tip atât pentru violența cât și pentru stagnarea bătăliei de invazii este orașul La Haye du Puils, pe flancul de Vest american care a schimbat stăpânul de 5 ori după rapoartele germane.

O caracteristică a bătăliei este și faptul că anglo-americanii n'au reușit să spargă frontul de apărare german nici măcar prin angajare la maximum a ar-

mei aere și a celei blindate, cari până acum în toate campaniile s'au dovedit ca armele asaltului și ale străpungerii precum și mijloacele războiului rapid de mișcare.

Crâncena luptă pentru sate, orașele, coline și cursuri de apă, în Normandia este rezultatul unui război de invazie ce durează de mai mult de 5 săptămâni și care de sigur că nu corespunde așteptărilor cu cari au început aliații marea lor întreprindere. Scopul lor a fost războiul de mișcare operator care să-i scoată în scurt timp din zona de debarcare, aducând trupele aliate prin coasta Franței, în câteva săptămâni în Germania.

În loc de aceasta, 30—40 divizii aliate stau legate azi în luptă crâncene de frontul capului de pod din Normandia. — Și această este o mare parte a trupelor pregătite pentru atacul asupra Europei — și din aceste divizii multe sunt de acum distruse s'au respinse cu mari pierderi.

Pentru a atinge scopul original al invaziei comandamentul aliat nu mai are în fond decât două posibilități. Mai întâi o considerabilă întărire a frontului de invazie existent pentru a smulge aici decizia prin angajarea tuturor forțelor existente. După experiența de până acu-

contra-atacurilor germane cari îndesubi la Est de Orne și între Orne și don au înregistrat succese bune. După ce aliații au plătit foarte scump mică câștiguri de teren realizate în zilele precedente cu prilejul marilor atacuri în cursul zilei de ieri contra-atacuri germane au recâștigat aproape tot terenul pierdut.

Alte pătrunderi inamice din zilele precedente au fost zăvorâte în urma acțiunii de surprindere a grenadierilor germani, aducându-se prizonieri și făcându-se o bogată pradă de războiu. În aceste lupte anglo-americanii au pierdut din nou 23 tancuri, precum și alt material de războiu. Și în celelalte sectoare contra-atacurile germane au fost înunuate de succes. O acțiune inamică întreprinsă în regiunea Tilly, după o puternică pregătire de artilerie s'a prăbușit. După ce primul atac dat la Est-Vest de Tilly, însă iarăși fără nici un rezultat și au suferit pierderi foarte sângeroase.

LIPSA DE SERIOZITATE A ȘTIRILOR AGENȚIEI REUTER DOVEDIT DIN NOU

Stockholm, 13. (Rador). — Agenția britanică de informații Reuter a transmis aseară știrea că guvernul Statelor Unite ar fi recunoscut comitetul francez din Alger ca guvern provizoriu al Franței.

Reuter a fost silit după foarte scurt timp să-și desminte singur această știre deoarece la Washington s'a declarat oficial că atitudinea guvernului Statelor Unite față de comitetul De Gaulle este rămas neschimbată și comitetul nu este recunoscut ca guvern provizoriu al Franței. Și acest epizod dovedește limpede unde a ajuns agenția Reuter, care era faimoasa agenție cea mai bine informată din lume până când azi nu este bine informată nici despre evenimentele din tabăra proprie a aliaților.

X

ma și în fața împrejurării că și comandamentul german dispune în mod firesc de forțe suficiente pentru întărirea frontului ei de apărare din Normandia, o astfel de tactică n'ar aduce o schimbare a situației.

O a doua posibilitate a comandamentului lui stă în noui operațiuni de debarcare, care s'ar putea încerca în alte zone de coastă cu scopul de a fărâmița apărarea germană și apoi de a pătrunde în spațiul francez cu centre de greutate mult superioare.

Efectele armeei secrete germane „V. 1.” și dorința britanică de a le preîntâmpina prin ocuparea bazei de plecare a acesteia ar putea să fie un alt indemn pentru executarea unor debarcări suplimentare. Dar comandamentul german este suficient de pregătit. În planurile defensive germane eventualitatea și contramăsurile sunt desigur prevăzute.

În stadiul actual al marelui bătălii de invazie este greu de spus prin ce mijloace vor căuta aliații să dea o altă întorsătură evenimentelor cari au avut până acum un curs atât de decepționant. De altfel cursul de până acum al luptelor permite comandamentului german o egală repartiție a greutății între Vest și Est. Orice dificultăți a aliaților profită situației germane din Răsărit.